

**Türkmenistanyň Merkezi bankynyň
Müdiriýetiniň başlygynyň 2020-nji
31-nji martyndaky 100-iş belgili
buýrugy bilen tassyklandy**

**Türkmenistanyň Adalat ministrliği
tarapyndan 2020-nji 22-nji aprelinde
1320 bellige alyş belgisi bilen döwlet
belligine alyndy**

**Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň
we ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işi bilen meşgullanýan fiziki şahslaryň-
hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän kysymalarynyň
Döwlet sanawyny ýöretmegiň tertibi**

1. Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň we ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işi bilen meşgullanýan fiziki şahslaryň-hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän kysymalarynyň Döwlet sanawyny ýöretmegiň tertibi (mundan beýläk - Tertip) Türkmenistanyň Prezidentiniň 2006-njy ýylyň 23-nji martynda çykaran 7824-nji karary bilen tassyklanan, Nagt pul hasaplaşyklary we töleg kartlary ulanylýan hasaplaşyklar amala aşyrylan mahaly gözegçilik-pulhana abzallaryny ulanmak hakynda Düzgünnama laýyklykda, Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň we ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işi bilen meşgullanýan fiziki şahslaryň-hususy telekeçileriň (mundan beýläk – hususy telekeçi) ulanmagyna rugsat berilýän kysymalarynyň Döwlet sanawyny ýöretmegiň tertibini düzgünleşdirýär.

2. Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän kysymalarynyň Döwlet sanawy (mundan beýläk – Döwlet sanawy) Türkmenistanyň Merkezi bankynyň (mundan beýläk - TMB) Müdiriýetiniň başlygy tarapyndan tassyklanylýar.

3. Türkmenistanyň çäklerinde ýuridik şahslaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän gözegçilik-pulhana abzallary Türkmenistanyň Adalat ministrliğinde 2016-njy ýylyň 21-nji aprelinde 980 bellige alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan, “Türkmenistanyň çäginde edara görnüşdäki taraplaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän Döwlet sanawyna girizilýän gözegçilik – pulhana abzallaryna bildirilýän talaplary tassyklamak barada” Türkmenistanyň Merkezi bankynyň Müdiriýetiniň başlygynyň 2016-njy ýylyň 11-nji aprelinde çykaran 117-iş belgili buýrugy bilen tassyklanan, Türkmenistanyň çäginde edara görnüşindäki taraplaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän Döwlet sanawyna girizilýän gözegçilik-pulhana abzallaryna bildirilýän talaplara (mundan beýläk - Talaplar) laýyk gelmelidir.

4. Türkmenistanyň çäginde ýuridik şahslar we hususy telekeçiler gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymalaryny Döwlet sanawyna girizmek üçin aşakdaky enjamlary we resminamalary TMB-na tabşyrmalydyr:

1) gözegçilik-pulhana abzallarynyň ady, kysymy (modeli), gözegçilik-pulhana abzallarynyň üpjün ediji şahsyň ady, guramaçylyk-hukuk görnüşi, ýerleşýän ýeri baradaky maglumatlary özünde jemleýän Döwlet sanawyna girizmek barada arza;

2) gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymynyň laýyklyk we howpsuzlyk sertifikaty;
3) gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymynyň tehniki häsiýetnamalary;
4) gözegçilik-pulhana abzallarynyň nusgalyk görnüşi we olaryň programma üpjünçilikleri;

5) ýuridik şahslar üçin - döwlet tarapyndan bellige almak hem-de Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyna girizmek baradaky şahadatnamanyň we Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan göçürmesiniň bellenen tertipde şaýatlyk edilen nusgalary;

Hususy telekeçiler üçin – hususy telekeçiniň döwlet belligi hakynda şahadatnamasynyň bellenen tertipde şaýatlyk edilen nusgasy;

6) gözegçilik-pulhana abzallarynyň tehniki gollanmasy, onuň pasporty (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasy) we 2 (iki) sany reňkli suraty (birinji suratda onuň öň tarapy, ýokarsy we çep tarapy, ikinji suratda bolsa aşagy, arkasy we sag tarapy görkezilen bolmaly);

7) çap edilen pulhana çekleriniň (müşderiniň çegi, jemleri deňeşdirmek üçin pulhanaçynyň hasabat (“x-hasabat”) çegi, “bölüm hasabat” çegi, kassany ýapmak üçin iş gününüň ahyrynyň hasabat (“z-hasabat”) çegi, doly fiskal hasabat çegi, gysga fiskal hasabat çegi) nusgalary.

5. Tabşyrylan enjamlar we resminamalar Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän kysymlarynyň Döwlet sanawyny ýöretmek boýunça topar (mundan beýläk - Topar) tarapyndan 15 (on baş) senenama gününüň dowamynda seredilýär.

Topar TMB-nyň Müdiriýetiniň başlygy tarapyndan döredilýär. Onuň düzümine TMB-nyň aýratyn müdirlikleriniň wekilleri girýär, şeýle hem toparyň düzümine gözegçilik-pulhana abzallaryna tehniki hyzmat edýän ýöriteleşdirilen edara-kärhanalaryň wekilleri hem girizilip bilner. Topar öz kararlaryny ýygnaý geçirmek arkaly kabul edýär. Toparyň ýygnaýlary gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymlaryny Döwlet sanawyna girizmek üçin gelip gowuşýan ýüztutmalara laýyklykda geçirilýär.

6. Topar gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlarynyň şu Tertibiň üçünji böleginde görkezilen Talaplara laýyk gelýändigini ýa-da gelmeýändigini kesgitleýär.

Topar gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlaryny Döwlet sanawyna girizmek ýa-da Döwlet sanawyna girizmekden ýüz döndermek baradaky karary Topar agzalarynyň ses bermegi arkaly sesleriň köplügi bilen kabul edýär. Eger, ýygnaga gatnaşyjylaryň ýarysyndan köpüsi ses berse, Toparyň karary kabul edilen hasaplanýar. Topar agzalarynyň ses bermekden saklanmaga haky ýokdur. Sesleriň deň bolan halatynda Toparyň başlygynyň sesi netije çykaryjy hasap edilýär. Ýygnakda kabul edilen kararlary TMB-niň Müdiriýetiniň başlygyna tassyklamaga hödürleýär.

7. Topar gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymlaryny Döwlet sanawyna girizmek ýa-da girizmekden ýüz döndermek barada kabul eden hem-de TMB-nyň Müdiriýetiniň başlygy tarapyndan tassyklan kararlary arza berijä resmi hat üsti bilen habar berýär. Eger-de Topar gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymlaryny Döwlet sanawyna girizmekden ýüz döndermek barada karar kabul eden bolsa, onda ony esaslandyrmaga borçludyr.

8. Topar aşakda görkezilenler esasynda gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlaryny Döwlet sanawyna girizmekden ýüz dönderýär:

1) arza beriji gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlary barada şu tertibiň dördünji böleginde görkezilen enjamlary we resminamalary bermedik ýagdaýynda;

2) arza berijiniň hödürleýän gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymlary barada resminamalar we abzallar şu Tertibiň üçünji böleginde görkezilen Talaplara laýyk gelmedik ýagdaýynda.

9. Gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlary gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlaryny getirýän hususy telekeçiniň ýa-da ýuridik şahsyň arzasy esasynda, maglumat tehnologiýalarynyň günsaýyn ösýändigini bilen baglylykda, şu Tertibiň üçünji böleginde görkezilen Talaplara üýtgetmeleriň girizilmegi netijesinde gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlarynyň şol Talaplara laýyk gelmedik ýagdaýlarynda, şeýle hem Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda beýleki ýagdaýlarda Döwlet sanawyndan aýrylyp bilner. Gözegçilik-pulhana abzallarynyň ön ulanylyş kysymlary Döwlet sanawyndan aýrylandan soň olar kesgitlenen ulanyş möhleti tamamlanýança ulanylyp bilner.

10. Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan ýuridik şahslaryň we hususy telekeçileriň ulanyş gözegçilik-pulhana abzallary we olarda ulanylyş programma serişdeler baradaky berilýän maglumatlaryň netijesi boýunça zerur bolan ýagdaýynda Döwlet sanawyna degişli üýtgetmeler we goşmaçalar şu Tertibiň başynjy we altynjy böleklerine laýyklykda girizilýär.

11. Ýerine ýetiriji häkimýet edaralary, ýuridik şahslar ýa-da hususy telekeçiler tarapyndan Döwlet sanawdaky gözegçilik-pulhana abzallaryň kysymlarynyň Talaplara laýyklygyna şübhe bildirmek bilen TMB-na ýüz tutan ýagdaýynda, Topar tarapyndan gözegçilik-pulhana abzallarynyň bu kysymynyň Talaplara laýyklygyna gaýtadan seredilýär.

12. Topar tarapyndan gözegçilik-pulhana abzallarynyň kysymlaryny Döwlet sanawyna goşmak, Döwlet sanawyna üýtgetmeler we goşmaçalar girizmek baradaky kararlary kabul edilip, TMB-niň Müdiriýetiniň başlygy tarapyndan tassyklanýar we onuň buýrugy bilen Döwlet sanawyna girizilen halatynda, resmileşdirilen görnüşde arza berijä habar berilýär hem-de TMB-niň internet sahypasynda we metbugatda çap edilýär.

13. Türkmenistanyň çäklerinde gözegçilik-pulhana abzallarynyň ýuridik şahslaryň we hususy telekeçileriň ulanmagyna rugsat berilýän kysymlarynyň Döwlet sanawyna girizilen gözegçilik-pulhana abzallarynyň sanawy TMB-niň resmi internet sahypasynda ýerleşdirilýär.